

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nadejda Toma, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Anatolie Țurcan,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpații Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2017, în cauza penală în privința lui

Țurcanu Ciprian XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX, str. XXXXX,

Tîmciuc Alexandr XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX, str. XXXXX, ap. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. 26.03.2013 - 14.07.2015 (prima instanță);***
- 2. 20.08.2015 - 22.02.2017 (instanța de apel);***
- 3. 06.06.2017 - 05.12.2017 (instanța de recurs).***

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 14 iulie 2015, Țurcanu Ciprian a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și a celei prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal, din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, iar Tîmciuc Alexandr a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal, din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Prin aceeași sentință s-a dispus achitarea lui Rusnac Vasile de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b), c), 290 alin. (1) Cod penal, în privința căruia nu a fost declarat recurs ordinar.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Țurcanu Ciprian, ***de către organul de urmărire penală, a fost învinuit*** de faptul că, activând în funcția de inspector superior al secției „Nord” a Direcției Combaterea Crimei Organizate a Direcției Generale Servicii Operative din cadrul Ministerului Afacerilor Interne în baza ordinului nr. XXXXX din XXXXX, adică fiind în virtutea Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008, persoană publică din categoria funcționarilor publici cu statut special (colaborator al organelor securității naționale și ordinii publice, care deține grade speciale), abilitat să îndeplinească activități de

interes public, a comis luarea documentelor importante, infracțiune prevăzută de art. 360 din Codul penal, în următoarele circumstanțe:

Țurcanu Ciprian, în exercițiul funcției de inspector superior al secției „Nord” a DCCO a DGSO din cadrul MAI, în comun cu colegul său de serviciu, inspectorul superior Țîmciuc Alexandr, în baza informației operative privind transportarea fără acte de însoțire a bunurilor obținute în rezultatul casării apeductului din r-nul Edineț, la 15.10.2010, aproximativ la ora 21:00, pe traseul Odesa-Brest, la 2 km de mun. Bălți, au oprit și verificat camionul de model XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX și semiremorca lui de model XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX, conduse de cetățeanul României, Mutu Ion XXXXX, care transporta țevi metalice de mărime și diametru mare, în baza facturii fiscale nr. XXXXX din 15.10.2010 privind marfa transportată.

Din cauza apariției suspiciunilor referitoare la cantitatea și corespunderea mărfii transportate cu documentele de însoțire, mijlocul de transport a fost escortat la secția „Nord” a DCCO a DGSO a MAI din str. Hotin 35, mun. Bălți, unde în baza ordonanței organului de constatare a fost supus cercetării la fața locului și ridicării. În cadrul documentării cazului, după reținerea mijlocului de transport nominalizat, polițistul Țurcanu Ciprian i-a cerut șoferului Mutu Ion predarea tuturor documentelor de însoțire a mărfii, de evidență a unităților de transport și de identitate a șoferului. La rândul său Mutu Ion, la solicitarea polițistului Țurcanu Ciprian, i-a transmis toate actele solicitate, inclusiv pașaportul de cetățean al României, în baza căruia a intrat și se afla pe teritoriul Republicii Moldova.

În continuare, la 15.10.2010, după verificarea documentelor primite, polițistul Țurcanu Ciprian, în comun cu colegul său Țîmciuc Alexandr, având scopul împiedicării părăsirii teritoriului Republicii Moldova de către Mutu Ion până la soluționarea cazului cercetat, cu intenția de a limita libertatea persoanei, inclusiv libertatea de circulație, contrar ordinii stabilite, fără întocmirea actelor procesuale corespunzătoare, a luat și a păstrat în incinta secției „Nord” a DCCO a DGSO a MAI din str. Hotin 35, mun. Bălți, pașaportul cetățeanului României Mutu Ion XXXXX, nr. XXXXX, eliberat la XXXXX de instituția abilitată din or. Vîlcea, act ce constituie un document important al persoanei fizice, în baza căruia Mutu Ion a intrat și se afla pe teritoriul Republicii Moldova.

La solicitările ulterioare din partea lui Mutu Ion și angajatorilor acestuia, făcute polițiștilor Țurcanu Ciprian și Țîmciuc Alexandr, de restituire a pașaportului de cetățean român lui Mutu Ion, aceștia răspundeau că ultimul, având acest document, ar putea să se întoarcă în România.

În asemenea condiții, pașaportul i-a fost restituit lui Mutu Ion abia la 19.11.2010, iar în rezultatul acțiunilor ilegale ale polițiștilor Țurcanu Ciprian și Țîmciuc Alexandr, Mutu Ion a fost lipsit de posibilitatea întoarcerii în țara de reședință, suportând cheltuieli considerabile de cazare și aflare pe teritoriul Republicii Moldova.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui Țurcanu Ciprian au fost încadrate în baza art. 360 alin. (2) Cod penal, cu indicii calificativi – luarea documentelor, adică luarea și păstrarea documentelor importante ale persoanelor fizice, cu intenția de a limita libertatea persoanei, inclusiv libertatea de circulație.

2.1. Prin aceeași sentință s-a constatat că tot el, Țurcanu Ciprian, **de către organul de urmărire penală, a fost învinuit** de faptul că, în exercițiul funcției de inspector superior al secției „Nord” a DCCO a DGSO din cadrul MAI, în comun cu colegul său de serviciu, inspectorul superior Rusnac Vasile Grigore, în baza informației operative privind săvârșirea acțiunilor de

contrabandă prin postul vamal „Costești-Stânca”, la data de 13.06.2012, au stopat la ieșirea din postul vamal „Costești-Stânca” automobilul de model XXXXX, cu n/î XXXXX condus de Iacobeț Oleg.

Ulterior, după verificarea documentelor și stabilirea faptului de introducere de către Iacobeț Oleg pe teritoriul Republicii Moldova a legumelor și fructelor în asortiment, fără perfectarea declarației vamale, fiind favorizat de inspectorul vamal al postului vamal „Costești-Stânca”, Cojocari Mihail, unitatea de transport cu n/î XXXXX a fost escortată la sediul secției „Nord” a DCCO a DGSO a MAI.

Pe faptul presupusei treceri prin contrabandă a mărfurilor de către Iacobeț Oleg, la 13 iunie 2012, în Registrul 2 de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni a DGSO a MAI, a fost înregistrat materialul cu nr. 471, fiind dispus spre examinare șefului secției „Nord” a DCCO a DGSO a MAI, Pcela Serghei, iar marfa transportată de Iacobeț Oleg, prin ordonanța șefului secției „Nord” a DCCO a DGSO a MAI Pcela Serghei, a fost recunoscută în calitate de corp delict.

În aceeași zi de 13 iunie 2012, după perfectarea documentelor necesare referitoare la faptele de trecere ilegală la 13.06.2012 peste hotarele Republicii Moldova a mărfurilor agro-alimentare de către Iacobeț Oleg, polițiștii Rusnac Vasile și Țurcanu Ciprian i-au propus lui Iacobeț Oleg, ca soluție pentru restituirea mărfii și rezolvare a problemelor sale, transmiterea lor a banilor ce nu li se cuvineau, fără a concretiza suma necesară. În cadrul discuției Iacobeț Oleg s-a interesat despre ce sumă de bani este vorba, iar polițiștii Rusnac Vasile și Țurcanu Ciprian au răspuns că această întrebare urmează să o coordoneze cu șeful lor, Pcela Serghei și i-au spus lui Iacobeț Oleg să aștepte. Peste câteva ore, stabilind că Pcela Serghei nu s-a întors la serviciu pentru a discuta cu Rusnac Vasile și Țurcanu Ciprian și aceștia nu au unde depozita produsele agro-alimentare ușor alterabile, pentru a-l determina pe Iacobeț Oleg să le transmită bani ce nu li se cuvineau, Rusnac Vasile și Țurcanu Ciprian i-au transmis lui Iacobeț Oleg la păstrare jumătate din marfa ridicată de la el la 13 iunie 2012 și l-au citat pentru a doua zi.

La data de 14.06.2012, când Iacobeț Oleg s-a prezentat în biroul lui Rusnac Vasile și Țurcanu Ciprian, situat în mun. Bălți, str. Hotin 35, aceștia, de comun acord, au continuat acțiunile sale în vederea obținerii ilegale a banilor ce nu li se cuvin și au extorcat și primit de la Iacobeț Oleg bani în mărime de 1000 euro, ce echivalau conform cursului BNM cu 15100 lei, pentru a elibera restul mărfii ridicate de la Iacobeț Oleg și a acționa în interesul acestuia.

După primirea banilor extorcați de la Iacobeț Oleg în mărime de 1000 euro, Rusnac Vasile și Țurcanu Ciprian au eliberat produsele agro-alimentare ridicate de la Iacobeț Oleg.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui Țurcanu Ciprian au fost încadrate în baza art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, cu indicii calificativi – coruperea pasivă, adică pretinderea și primirea, personal, de către o persoană publică, de bani ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini și a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției, acțiuni săvârșite de două persoane, cu extorcarea de bani.

2.2. Prin aceeași sentință s-a constatat că Rusnac Vasile, **de către organul de urmărire penală, a fost învinuit** de faptul că, activând în funcția de inspector superior al secției „Nord” a Direcției Combaterea Crimei Organizate a Direcției Generale Servicii Operative din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în baza ordinului nr. XXXXX din XXXXX, adică fiind, în virtutea Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008, persoană publică din categoria funcționarilor publici cu statut special (colaborator

al organelor securității naționale și ordinii publice, care deține grade speciale), abilitat să îndeplinească activități de interes public, a comis coruperea pasivă și păstrarea ilegală a munițiilor, infracțiuni prevăzute de art. 290 și 324 din Codul penal, în următoarele circumstanțe:

Rusnac Vasile, în exercițiul funcției de inspector superior al secției “Nord” a DCCO a DGSO din cadrul MAI, în comun cu colegul său de serviciu, inspectorul superior Țurcanu Ciprian, în baza informației operative privind săvârșirea acțiunilor de contrabandă prin postul vamal „Costești-Stânca”, la data de 13.06.2012, au stopat la ieșirea din postul vamal „Costești-Stânca” automobilul de model XXXXX, cu n/î XXXXX, condus de Iacobeț Oleg.

Ulterior, după verificarea documentelor și stabilirea faptului de introducere de către Iacobeț Oleg pe teritoriul Republicii Moldova a legumelor și fructelor în asortiment, fără perfectarea declarației vamale, fiind favorizat de inspectorul vamal al postului vamal „Costești-Stânca”, Cojocari Mihail, unitatea de transport cu n/î XXXXX a fost escortată la sediul secției „Nord” a DCCO a DGSO a MAI.

Pe faptul presupusei treceri prin contrabandă a mărfurilor de către Iacobeț Oleg, la 13 iunie 2012, în Registrul 2 de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni a DGSO a MAI, a fost înregistrat materialul cu nr. 471, fiind dispus spre examinare șefului secției „Nord” a DCCO a DGSO a MAI, Pcela Serghei, iar marfa transportată de Iacobeț Oleg, prin ordonanța șefului secției „Nord” a DCCO a DGSO a MAI, Pcela Serghei, a fost recunoscută în calitate de corp delict.

În aceeași zi de 13.06.2012, după perfectarea documentelor necesare referitoare la faptele de trecere ilegală la 13.06.2012 peste hotarele Republicii Moldova a mărfurilor agro-alimentare de către Iacobeț Oleg, polițiștii Rusnac Vasile și Țurcanu Ciprian i-au propus lui Iacobeț Oleg, ca soluție pentru restituirea mărfii și rezolvare a problemelor sale, transmiterea lor a banilor ce nu li se cuvineau, fără a concretiza suma necesară. În cadrul discuției Iacobeț Oleg s-a interesat despre ce sumă de bani este vorba, iar polițiștii Rusnac Vasile și Țurcanu Ciprian au răspuns că această întrebare urmează să o coordoneze cu șeful lor, Pcela Serghei și i-au spus lui Iacobeț Oleg să aștepte.

Peste câteva ore, stabilind că Pcela Serghei nu s-a întors la serviciu pentru a discuta cu Rusnac Vasile și Țurcanu Ciprian și aceștia nu au unde depozita produsele agro-alimentare ușor alterabile, pentru a-l determina pe Iacobeț Oleg să le transmită bani ce nu li se cuvineau, Rusnac Vasile și Țurcanu Ciprian i-au transmis lui Iacobeț Oleg la păstrare jumătate din marfa ridicată de la el la 13.06.2012 și l-au citat pentru a doua zi.

La data de 14.06.2012, când Iacobeț Oleg s-a prezentat în biroul lui Rusnac Vasile și Țurcanu Ciprian, situat în mun. Bălți, str. Hotin 35 aceștia, de comun acord, au continuat acțiunile sale în vederea obținerii ilegale a banilor ce nu li se cuvin și au extorcat și primit de la Iacobeț Oleg bani în mărime de 1000 euro, ce echivalau conform cursului BNM cu 15100 lei, pentru a elibera restul mărfii ridicate de la Iacobeț Oleg și a acționa în interesul acestuia.

După primirea banilor extorcați în mărime de 1000 euro, Rusnac Vasile și Țurcanu Ciprian au eliberat produsele agro-alimentare ridicate de la Iacobeț Oleg.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui Rusnac Vasile au fost încadrate în baza art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, cu indicii calificativi – coruperea pasivă, adică pretinderea și primirea, personal, de către o persoană publică, de bani ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini și a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției, acțiuni săvârșite de două persoane, cu extorcarea de bani.

2.3. Prin aceeași sentință s-a constatat că tot el, Rusnac Vasile, *de către organul de urmărire penală, a fost învinuit* de faptul că, activând în funcția de inspector superior al secției „Nord” a Direcției Combaterea Crimei Organizate a Direcției Generale Servicii Operative din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, neavând în calitate de persoană fizică dreptul de proprietate autorizat asupra armei de foc și munițiilor aferente, dispunând în calitate de colaborator de poliție de dreptul de port armă asupra pistolului din dotare „ПМ-Макаров”, transmis la păstrare în camera specială a Unității de Gardă a Direcției Generale Servicii Operative împreună cu munițiile eliberate, fără a dispune de autorizație de păstrare a munițiilor, contrar instrucțiunilor de serviciu, a păstrat în safeul de serviciu situat în biroul nr. 5 al secției „Nord” a DCCO a DGSO a MAI din str. Hotin 35, mun. Bălți, 16 cartușe utile pentru efectuarea tragerilor, dintre care 2 cartușe militare de calibrul 9x18 mm, 13 cartușe sportive de calibrul 9x18 mm și 1 cartuș militar de calibrul 5,45x39 mm. La data de 20.08.2012, în rezultatul percheziției efectuate în biroul nr. 5 al Secției „Nord” a DCCO a DGSO din str. Hotin 35 mun. Bălți, în safeul deținut de Rusnac Vasile au fost depistate 16 cartușe utile pentru efectuarea tragerilor, dintre care 2 cartușe militare de calibrul 9x18 mm, 13 cartușe sportive de calibrul 9x18 mm și 1 cartuș militar de calibrul 5,45x39 mm.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui Rusnac Vasile au fost încadrate în baza art. 290 alin. (1), cu indicii calificativi – păstrarea ilegală a munițiilor fără autorizația corespunzătoare.

2.4. Prin aceeași sentință s-a constatat că Tîmciuc Alexandr, *de către organul de urmărire penală, a fost învinuit* de faptul că, la data de 15.10.2010 aproximativ la orele 21:00, activând conform ordinului MAI nr. XXXXX din XXXXX în calitate de inspector superior al Secției „Nord” a Direcției Combatere a Crimei Organizate a DGSO a Departamentului Poliției MAI, împreună cu colegul său de serviciu Țurcanu Ciprian, în urma verificării informației operative, pe traseul Odesa-Brest, la 2 km de la mun. Bălți, au oprit și verificat asupra transportării ilegale a bunurilor materiale camionul de model XXXXX, cu nr. de înmatriculare XXXXX și semiremorca lui de model XXXXX, cu nr. de înmatriculare XXXXX, cu țevi metalice de mărime și diametru mari, la volanul căruia se afla Mutu Ion, care deținea factura fiscală nr. XXXXX din 15.10.2010 privind marfa transportată și, din cauza apariției suspiciunilor referitoare la cantitatea și corespunderea mărfii transportate, mijlocul de transport sus-menționat a fost escortat la secția „Nord” a DCCO a DGSO a MAI din str. Hotinului 35, mun. Bălți unde, în baza ordonanței organului de constatare, a fost supus cercetării la fața locului și ridicării. Tot atunci, urmărind limitarea în libertatea de circulație a șoferului sus-indicat, Mutu Ion XXXXX, de la ultimul a fost luat actul de identitate - pașaportul cetățeanului României, care este un document de o importanță majoră a persoanei fizice și este deținut de un cetățean străin pe teritoriul Republicii Moldova, comunicându-i că, având acest document, ar putea să se întoarcă în România, care a fost păstrat pînă la 19.11.2010, când a fost restituit.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui Tîmciuc Alexandr au fost încadrate în baza art. 360 alin. (2) Cod penal, cu indicii calificativi – luarea documentelor, adică luarea și păstrarea documentelor importante ale persoanelor fizice, cu intenția de a limita libertatea persoanei, inclusiv libertatea de circulație.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat admiterea apelului, casarea acesteia în partea achitării lui Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr *doar de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal* și a lui Rusnac

Vasile *doar de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal*, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal și să le fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare, fiecăruia, pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea fiecăruia de dreptul de a deține funcții și a activa în cadrul organelor MAI, pe un termen de 2 ani;

- Rusnac Vasile să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 al. (1) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor sale, apelantul a invocat următoarele:

- cu referire la episodul de învinuire a lui Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal instanța de judecată, în baza probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești a concluzionat că în acțiunile inculpaților lipsește intenția directă de luare și păstrare a pașaportului cet. Mutu Ion în scopul de a limita libertatea persoanei, inclusiv libertatea de circulație a ultimului, deoarece pașaportul cet. Mutu Ion a fost luat numai pentru xerocopiare, pentru a fi anexat la materialele acumulate de agentul constatat. Concluziile respective instanța de judecată le-a făcut în baza declarațiilor inculpaților, care evident urmărind scopul de a se eschiva de la răspundere penală, au negat toate probele administrate în procesul penal care demonstrează vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Astfel, fiind audiat în ședința de judecată, partea vătămată Mutu Ion a declarat că într-un moment al transportării cu autocamionul de model XXXXX a țevilor din metal din or. Edineț spre or. Cahul a fost stopat de către colaboratorii de poliție, care ulterior a aflat că se numesc Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr. În cadrul controlului desfășurat de ultimii, i-au fost cerute actele personale pe autocamion și marfa transportată. El a prezentat toate actele solicitate, iar după investigațiile desfășurate în biroul colaboratorilor de poliție a secției “Nord” din mun. Bălți, i-au fost restituite actele, cu excepția pașaportului cetățeanului român. Motivul nerestituirii pașaportului i-a fost explicat de colaboratorul de poliție Țurcanu C. și constituia în aceea că în lipsa pașaportului el nu va putea să părăsească teritoriul RM în perioada cercetărilor. El a fost nevoit să se cazeze la hotel și zilnic se prezenta la sediul secției “Nord”, unde activau colaboratorii de poliție Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr, pentru eliberarea pașaportului. Inițial s-a adresat la polițistul de gardă. Pe parcursul cazării sale la hotel el zilnic se întâlnea cu colaboratorii de poliție Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr. După ce a plecat din mun. Bălți nu s-a mai adresat la secția “Nord”. Ulterior a depus o plângere la Procuratură pe cazul reținerii pașaportului său;

- în ședința de judecată, declarațiile părții vătămate au fost confirmate de către martorii Anghelescu F., Catranjî I., Catranjî T. și Ivanico (Cravcenco) V., însă instanța de judecată nu a luat în considerație declarațiile acestor martori și nici nu le-a dat o apreciere în sentința pronunțată;

- în ședința de judecată martorul Anghelescu Florin a declarat că a aflat despre reținerea autocamioanelor întreprinderii administrate de el - SRL „Flamiv Company” din România, care au fost închiriate de SRL „Andri-Geo” din Moldova, abia peste două sau trei săptămâni din data

reținerii. Concomitent a aflat că pașaportul șoferului Mutu Ion a fost reținut de colaboratorii de poliție. Despre acest fapt i-a comunicat și Mutu Ion personal;

- martorul Catranjî V. în ședința de judecată a declarat că după ce a fost informat de Cravcenco V. și Mutu I. despre reținerea autocamioanelor arendate de întreprinderea pe care o administrează - SRL „Andri-Geo”, care transportau metal uzat din or. Edineț spre or. Cahul, peste 2 sau 3 zile el a venit la Bălți la sediul secției “Nord”. Acolo a vorbit cu colaboratorii de poliție care au reținut autocamioanele în cauză, ulterior a vorbit și cu șeful lor, Pcela S.; cu referire la reținerea pașaportului cetățeanului Mutu Ion, colaboratorii de poliție nu i-au comunicat motivele și i-au spus că se vor clarifica și vor restitui toate documentele. Cunoaște că pașaportul i-a fost restituit lui Mutu Ion la Procuratură, după ce a scris plângere referitor la faptul dat. El personal a cerut de la colaboratorii de poliție care s-au ocupat de caz să restituie documentele, inclusiv și pașaportul lui Mutu Ion. Acesta a stat la un hotel din or. Bălți o săptămână, apoi două luni în or. Cahul, deoarece nu avea pașaportul. La hotelul din or. Bălți, Mutu I. și Cravcenco V. au stat și au așteptat restituirea pașaportului lui Mutu I. și a camioanelor;

- martorul Ivanico (Cravcenco) V., în ședința de judecată, a declarat că aproximativ patru ani în urmă, împreună cu un cetățean român, transportau metal uzat din or. Edineț spre or. Cahul. La intrare în mun. Bălți au fost opriți, apoi transportați la poliție. Mașinile și metalul au fost reținute. La sediul Secției colaboratorilor de poliție, care se află în centrul mun. Bălți, au prezentat toate actele, inclusiv și cele personale;

- la demersul procurorului, fiind date citirii declarațiile făcute de martorul Ivanico (Cravcenco) V., la urmărirea penală, martorul le-a susținut și le-a confirmat pe deplin, unde a menționat că în prima jumătate a lunii octombrie 2010, în cadrul executării obligațiilor de serviciu, a plecat la Edineț după țevi cu două camioane, la volanul unuia din care se afla cet. Mutu Ion. În facturile fiscale nu erau indicate 2 sau 3 țevi, deoarece la încărcarea precedentă s-a defectat macaraua și nu a fost posibilă luarea integrală a mărfii. În drum spre Cahul, în apropiere de mun. Bălți, camioanele au fost oprite de colaboratorii poliției. Aceștia se deplasau cu automobilul „Mazda” de culoare sură, cu numere de înmatriculare din UTA Găgăuzia. Polițiștii au scos peste fereastră bastonul și au intersectat calea camioanelor; el și Mutu I. s-au oprit, deoarece erau obligați. Din mașină au ieșit doi bărbați și s-au prezentat ca colaboratori ai secției „Nord”, dar careva acte nu au prezentat și nu erau în ținuta de polițist. Au cerut șoferilor să prezinte documentele și aceștia le-au transmis documentele pe camioane, actele personale și documentele pe încărcătură. Neverificând actele, polițiștii le-au spus să-i urmeze. Unul din ei s-a urcat în camion și au plecat în urma mașinii. Au ajuns la clădirea secției „Nord” din mun. Bălți și au intrat în ea. Pe el și Mutu I. i-au audiat, după ce le-au spus să aștepte în mașini până va veni șeful pe nume Pcela Serghei și va hotărî ce va fi mai departe. În acea zi nimic nu s-a hotărât și șoferii au dormit în mașină. A doua zi, seara, la indicația șefului DCCO, Pcela Serghei, ei au mers la parcare. Au lăsat camioanele acolo și s-au îndreptat la hotel. În momentul stopării camioanelor era în jurul orei 20:00, a uneia din zilele lunii octombrie din anul 2010. În a treia zi de când au fost reținute camioanele, șoferii s-au îndreptat la secția „Nord”. Le-a fost explicat că pretenții față de ei nu sunt, dar sunt pretenții în ceea ce ține de încărcătură. Șoferii au vorbit cu acei doi colaboratori care i-au stopat anterior. În cabinetul colaboratorului care i-a oprit, pe nume Alexandru, lui i-au fost întoarse actul de identitate, permisul de conducere pe numele său precum și permisul de conducere a lui Mutu Ion. Celelalte documente au rămas. Când el i-a dat documentele lui Mutu Ion, acesta a întrebat de pașaportul său român. Atunci el s-a întors la

Alexandru în birou și a cerut pașaportul lui Mutu Ion, la ce a primit refuz de restituire a pașaportului din motiv ca Mutu Ion să nu poată pleca din țară. El i-a povestit lui Mutu Ion faptul dat, după ce au plecat iarăși la hotel, unde au stat în jur de o săptămână, așteptând să se hotărască soarta camioanelor, după ce au plecat la Cahul. Despre momentul restituirii camioanelor el nu cunoaște. Cât timp se aflau în Bălți, el și Mutu Ion în fiecare zi veneau la DCCO și întrebau când vor fi eliberate automobilele și când va fi restituit pașaportul lui Mutu Ion, la ce li se răspundea că întrebarea se hotărăște de șef. Pașaportul a fost restituit doar după ce ei s-au adresat la Procuratură în mun. Chișinău și au dat explicații. După ce Mutu I. a primit pașaportul, el a plecat acasă în România;

- la baza achitării inculpaților Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr, de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal, instanța de judecată a pus declarațiile inculpaților și ale martorilor Bostan V. și Coberoi A., în contextul aprecierii cărora s-a concluzionat că în acțiunile inculpaților Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr lipsește intenția de a limita libertatea cet. Mutu Ion, inclusiv libertatea de circulație a acestuia, deoarece pașaportul cet. Mutu Ion a fost luat numai pentru xerocopiere, pentru a fi anexat la materialele acumulate de agentul constator; aceste declarații urmau a fi apreciate critic, or instanța de judecată nu a dat o apreciere a probelor respective din punct de vedere al coroborării lor cu alte probe, după cum urmează:

- în ședința de judecată inculpații Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr au declarat că ei în genere nu a știut despre faptul că carabinierul de serviciu din secția unde activau, pe care Țurcanu C. l-a rugat să-l ajungă din urmă pe cet. Mutu Ion pentru a-i restitui pașaportul, care din întâmplare a rămas în biroul lor, printre documentele de pe masa de serviciu, nu a reușit să-l ajungă din urmă pe cet. Mutu Ion să-i transmită pașaportul în cauză. Despre acest fapt ei au aflat peste ceva timp după reținere, când au fost sunați de cineva de la Procuratura Generală și în discuție cu carabinierii de serviciu de la secția „Nord” a DCCO au stabilit că pașaportul cet. Mutu Ion se află în safeul din unitatea de gardă, deoarece carabinierul n-a reușit să-l ajungă în acea seară pe Mutu Ion din urmă pentru a-i restitui pașaportul și a uitat să raporteze despre acest fapt - pe când martorul Bostan V., în ședința de judecată, a declarat că la indicația polițistului Țurcanu C. a alergat din urma lui Mutu Ion pentru ca să-i restituie pașaportul uitat, însă nu l-a ajuns și tot la indicația lui Țurcanu C. a pus acest pașaport în sertarul mesei din unitatea de gardă, ca să-l restituie lui Mutu Ion când va veni, dar acesta nu s-a mai întors. Peste o perioadă de timp pașaportul respectiv l-a întors lui Țurcanu C., la indicația acestuia; același martor a indicat că la sediul secției „Nord” a DCCO, după data reținerii camioanelor cu metal, Mutu Ion nu a fost, venea doar celălalt cetățean, care a fost cu Mutu Ion împreună în seara reținerii camioanelor;

- în ședința de judecată, martorul Coberoi A. în esență a confirmat declarațiile lui Bostan V., menționând că despre cele întâmplare cunoaște din spusele ultimului;

- reieșind din declarațiile martorilor Bostan V. și Coberoi A., s-a stabilit că inculpații Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr, știind despre locul aflării cet. Mutu Ion, nu au întreprins acțiuni în vederea restituirii pașaportului acestuia, lăsând această obligație pe seama lui Mutu Ion. În virtutea atribuțiilor funcțiilor deținute, inculpații foarte bine își dădeau seama că prin nerestituirea pașaportului îl lipsesc pe Mutu Ion libertatea de circulație;

- inculpații neagă faptul că în zilele ulterioare reținerii camioanelor în cauză, la sediul secției „Nord” a DCCO, s-au adresat cet. Cravenco V. și Mutu I. în vederea clarificării situației

cu camioanele și pașaportul reținut, însă în ședința de judecată martorii Bostan V. și Coberoi A. au declarat că cet. Cravcenco V. s-a adresat la ei căutându-l pe Tîmciuc A., iar martorii Catranjî Ivan, Ivanico (Cravcenco) V. și partea vătămată Mutu I. au declarat că fiecare din ei personal s-a adresat la inculpați cu întrebarea privind restituirea pașaportului cet. Mutu Ion;

- nu este clar de ce la baza sentinței de achitare a lui Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr, învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal, au fost puse doar declarațiile inculpaților și parțial declarațiile martorilor Bostan V. și Coberoi A., fiind ignorate totalmente declarațiile părții vătămate Mutu Ion și ale martorilor Catranjî I., Ivanico (Cravcenco) V., Anghelescu F. și Catranjî T., pe care s-a bazat învinuirea incriminată lui Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr.

Astfel, procurorul a concluzionat că la adoptarea sentinței de achitare a lui Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr pe capătul de acuzare prevăzut de art. 360 alin. (2) Cod penal, prima instanță a dat o apreciere unilaterală probelor prezentate de acuzare în confirmarea învinuirii, punând la baza soluției adoptate doar probele care confirmau versiunea inculpaților.

- în sentință s-a indicat asupra neclarității motivelor care i-au determinat pe partea vătămată Mutu Ion și martorul Catranjî T. să se adreseze cu plângere la Procuratură, această adresare fiind determinată, de fapt, de refuzul inculpaților Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr de a restitui pașaportul cetățeanului României Mutu I.;

- în sentință s-au nominalizat probele cercetate în cadrul cercetării judecătorești în susținerea învinuirii pe capătul de acuzare prevăzut de art. 360 alin. (2) Cod penal, fără analiza separată a acestora din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora; astfel, în opinia apelantului, prima instanță nu s-a expus care circumstanțe și împrejurări se probează prin probatoriul cercetat în ședința de judecată, conținutul sentinței limitându-se la simpla enumerare a probelor, fără a se constata ce probează acestea;

- în sentință s-a indicat că pe capătul de acuzare prevăzut de art. 360 alin. (2) Cod penal nu pot fi admise ca probe plângerile cet. Mutu Ion și cet. Catranjî T. din 05.11.2010, cu privire la acțiunile pretinse de a fi ilegale ale colaboratorilor de poliție a căror conducător este Pcela S., dat fiind faptul că aceste plângeri au fost administrate cu încălcări ale Codului de procedură penală, însă fără a se face trimitere la prevederile legale pertinente; în acest context, apelantul a specificat că, potrivit art. 263 Cod de procedură penală, plângerea este înștiințarea făcută de o persoană fizică sau o persoană juridică, căreia i-a fost cauzat un prejudiciu prin infracțiune, iar conform alin. (3) al aceluiași articol, plângerea trebuie să cuprindă: numele, prenumele, calitatea și domiciliul petiționarului, descrierea faptei care formează obiectul plângerii, indicarea făptuitorului, dacă acesta este cunoscut și a altor mijloace de probă; totodată, în conformitate cu prevederile alin. (7) al aceluiași articol, persoanei care face plângere ce conține un denunț i se explică răspunderea pe care o poartă în caz dacă denunțul este intenționat calomnios, fapt ce se consemnează în conținutul plângerii și se confirmă prin semnătura persoanei care a făcut plângerea; astfel, analizând conținutul plângerilor cet. Mutu I. și cet. Catranjî T. din 05.11.2010, în raport cu prevederile enunțate, apelantul a specificat că plângerile nominalizate au fost întocmite în conformitate cu prevederile legale și cuprind toate elementele necesare, iar adăugirile făcute cu scris de mână, și anume că „Pcela este conducătorul DSO al MAI”, nici într-un mod nu schimbă conținutul plângerilor în cauză, cu atât mai mult petiționarii în plângere au indicat familia persoanei respective ca fiind conducător al colaboratorilor de poliție pe acțiunile cărora petiționarii s-au plâns; astfel, prima instanță neîntemeiat nu a admis plângerile

nominalizate în calitate de probe, deoarece în sentința nu s-au indicat temeiurile legale prevăzute de art. 94 Cod de procedură penală;

Astfel, apelantul a considerat că sentința în partea achitării lui Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr, învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal, este ilegală și urmează a fi casată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2017, pronunțată integral la 05 aprilie 2017, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința, în partea achitării lui Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a încetat procesul penal în privința lui Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr în baza art. 360 alin. (2) Cod penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că nu există dubii rezonabile în ceea ce privește vinovăția inculpaților Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr în săvârșirea infracțiunii de luare și păstrare a documentelor importante ale persoanei fizice, cu intenția de a limita libertatea persoanei, inclusiv libertatea de circulație, adică infracțiunea prevăzută de art. 360 alin. (2) Cod penal, fiind prezente probe veridice care demonstrează comiterea de către inculpați a infracțiunii.

Atfel, instanța de apel a considerat că vinovăția inculpaților Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr, deși nu a fost recunoscută de aceștia, se demonstrează pe deplin prin elementele de fapt dobândite din probele cercetate, prin probele scrise care au fost cercetate în cadrul ședințelor de judecată și care coroborează pe deplin, demonstrând existența infracțiunii și constatarea vinovăției lui Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr în baza art. 360 alin. (2) Cod penal.

Instanța de apel a indicat că versiunea de nevinovăția a inculpaților se contrazice și prin probele scrise cercetate, care nu sunt lovite de nulitate și prezintă o situație clară a celor întâmplare și stabilite de instanța de apel, or nerecunoașterea vinovăției nu poate echivala cu achitarea acestora, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăția lui Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr în comiterea infracțiunii incriminate, poziția lor fiind o metodă aleasă întru denaturarea adevărului și eschivarea de la răspundere penală.

Instanța de apel a considerat că concluzia primei instanțe, referitoare la faptul că în acțiunile inculpaților Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr lipsește intenția directă de luare și păstrare a pașaportului cet. Mutu Ion în scopul de a limita libertatea persoanei, inclusiv libertatea de circulație a ultimului, deoarece pașaportul cet. Mutu Ion a fost luat numai pentru xerocopiere pentru a fi anexat la materialele acumulate de agentul constatator, nu putea fi reținută în cauză, fiind contrară circumstanțelor constatate.

Astfel, instanța de apel a considerat că declarațiile părții vătămate Mutu Ion, ale martorilor Anghelescu F., Catranjî I., Catranjî T. și Cravenco (Ivanico) Vasile urmează a fi luate în considerație ca probe ce dovedesc existența infracțiunii și care demonstrează vina inculpaților Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr în fapta incriminată, prin conținutul lor aceste declarații fiind clare, confirmate prin restul probelor cercetate și demonstrând vina inculpaților în luarea și păstrarea documentelor importante ale persoanei fizice, cu intenția de a limita libertatea persoanei, inclusiv libertatea de circulație, infracțiune prevăzută de art. 360 alin. (2) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a indicat că declarațiile părții vătămate și ale martorilor audiați sunt admisibile și au valoare probantă, deoarece în acestea sunt fixate împrejurările faptei care

constituie obiectul acestor declarații, pe când instanța de fond n-a dat apreciere cuvenită acestor probe.

Instanța de apel a considerat că prima instanță eronat nu a ținut cont de aceste declarații și nu le-a apreciat, în contextul în care acestea au fost verificate și în instanța de apel, cu consemnarea lor în procesul-verbal al ședinței de judecată, fiind relevant că partea vătămată Mutu Ion și martorii Anghelescu F., Catranjî I. și Ivanico (Cravcenco) V. le-au susținut clar sub jurământ în cadrul ședinței în prima instanță.

Astfel, instanța de apel a considerat că prima instanță, la rândul său, în mod eronat a concluzionat că în acțiunile lui Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal, greșit motivând că probatoriul cauzei nu dovedește existența laturii subiective a infracțiunii respective și, în mod corespunzător, eronat statuând că în acțiunile lui Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr nu a fost prezent scopul limitării libertății persoanei, inclusiv a libertății de circulație.

În această ordine de idei, instanța de apel a indicat că partea vătămată Mutu Ion, de la bun început, prin plângerea adresată Procurorului General din 15.11.2010 a solicitat să fie luate măsuri în privința colaboratorilor de poliție, unul din ei pe nume „Pcela” din mun. Bălți, care la data de 15.10.2010 ilegal i-au reținut pașaportul, nefiindu-i eliberat niciun document privind reținerea pașaportului, prin ce i-a fost îngrădit dreptul la libera circulație, suportând cheltuieli considerabile. Totodată i-a fost reținut și pașaportul tehnic, autocamionul de model XXXXX cu n/î XXXXX și remorca cu n/î XXXXX și nu i-a fost eliberat nici un document procesual privind reținerea acestora, astfel fiind flagrant încălcată legislația internațională în vigoare (f.d. 12, vol. I).

Conform plângerii depuse de către administratorul SC „Andri-Geo” SRL, Catranjî T. din 15.11.2010, adresată Procuraturii Generale, ultima a solicitat să fie atrași la răspundere, conform legislației în vigoare, colaboratorii de poliție, conducătorul „Pcela”, care la data de 15.10.2010 au stopat autocamioanele de model XXXXX cu n/î XXXXX și XXXXX, cu remorcile cu n/î XXXXX și XXXXX, încărcate cu metal uzat la intrarea în mun. Bălți, deoarece șoferilor li s-au luat pașapoartele tehnice la autocamioane și remorci, precum și pașapoartele personale, totodată au fost luate toate documentele care însoțeau încărcătura, fără întocmirea și eliberarea a careva document în acest sens (f.d.15, vol. I).

Referindu-se la probele cercetate, având în vedere declarațiile părții vătămate Mutu Ion, ale martorilor audiați în fața primei instanțe – Bostan V., Catranjî I., Ivanico (Cravcenco) V., Catranjî T. și Anghelescu F., pe care le-a considerat că au valoare probantă, și ale martorului Sacaliuc I., audiat pe viu la judecarea apelului, instanța de apel a constatat că inculpații Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr, cunoscând despre locul aflării cet. Mutu Ion, nu au întreprins o perioadă îndelungată careva acțiuni în vederea restituirii pașaportului acestuia, deși în virtutea atribuțiilor funcției deținute își dădeau seama că prin nerestituirea dată îl lipseau pe ultimul de dreptul la libera circulație.

Instanța de apel a reținut că adresarea cet. Mutu Ion și a lui Catranjî T. cu plângeri la organele de drept a fost determinată anume de refuzul inculpaților Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr de a restitui pașaportul cetățeanului României, Mutu Ion, iar concluzia instanței de fond, referitoare la faptul că nu pot fi admise ca probă în confirmarea vinovăției inculpaților plângerile respective din motiv că au fost administrate cu încălcări procesuale, nu putea fi reținută, fiind lipsită de temeii.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că plângerile depuse de Mutu Ion și Catranji Tatiana la Procuratură au fost întocmite cu respectarea prevederilor art. 263 Cod de procedură penală, iar completarea făcută cu scris de mână „Pcela este conducătorul DSO al MAI” nici într-un fel nu schimbă conținutul și esența plângerii, doar fiind indicat numele conducătorului persoanelor în privința cărora plângerea a fost depusă.

În același context, instanța de apel a menționat că instanța de fond, prin neadmiterea plângerilor respective în calitate de probă, nu și-a motivat soluția prin prisma prevederilor art. 94 Cod de procedură penală, care stabilește totalitatea de împrejurări a căror prezență exclude utilizarea probei în cadrul procesului penal. În opinia instanței de apel, probele nominalizate și examinate în ansamblu prezentau o situație clară și indubitabilă a circumstanțelor de fapt în cauză.

Astfel, instanța de apel a conchis că în urma acțiunilor intenționate ale lui Țurcanu Ciprian și Țimciuc Alexandr, de luare și păstrare a pașaportului, partea vătămată - cetățeanul României Mutu Ion - a fost limitat în libertatea de circulație, fiind în imposibilitate de a pleca în România, țara de reședință, în lipsa pașaportului fiind nevoit să se afle pe teritoriul Republicii Moldova mai mult timp, suportând în acest sens cheltuieli considerabile de cazare și aflare pe teritoriul Republicii Moldova.

Reieșind din circumstanțele cauzei, în urma cercetării probelor, instanța de apel a **constatat** că Țurcanu Ciprian, activând în funcția de inspector superior al secției „Nord” a Direcției Combaterea Crimei Organizate a Direcției Generale Servicii Operative din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în baza ordinului nr. XXXXX din XXXXX, adică fiind, în virtutea Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008, persoană publică din categoria funcționarilor publici cu statut special (colaborator al organelor securității naționale și ordinii publice, care deține grade speciale), abilitat să îndeplinească activități de interes public, a comis infracțiunea prevăzută de art. 360 din Codul penal, în următoarele circumstanțe: Țurcanu Ciprian, în exercițiul funcției de inspector superior al secției „Nord” a DCCO a DGSO din cadrul MAI, în comun cu colegul său de serviciu, inspectorul superior Țimciuc Alexandr, în baza informației operative privind transportarea fără acte de însoțire a bunurilor obținute în rezultatul casării apeductului din r-nul Edineț, la 15.10.2010, aproximativ la ora 21:00, pe traseul Odesa-Brest, la 2 km de mun. Bălți, au oprit și verificat camionul de model XXXXX, cu numărul de înmatriculare XXXXX și semiremorca lui de model XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX, conduse de cetățeanul României, Mutu Ion, care transporta țevi metalice de mărime și diametru mare, în baza facturii fiscale nr. SW3083996 din 15.10.2010 privind marfa transportată.

Instanța de apel a **constatat** că, din cauza apariției suspiciunilor referitoare la cantitatea și corespunderea mărfii transportate cu documentele de însoțire, mijlocul de transport menționat a fost escortat la secția „Nord” a DCCO a DGSO MAI din str. Hotin 35, mun. Bălți, unde în baza ordonanței organului de constatare a fost supus cercetării la fața locului și ridicării. În cadrul documentării cazului, după reținerea mijlocului de transport nominalizat, polițistul Țurcanu Ciprian i-a cerut șoferului Mutu Ion predarea tuturor documentelor de însoțire a mărfii, de evidență a unităților de transport și de identitate a șoferului. La rândul său, la solicitarea polițistului Țurcanu Ciprian, Mutu Ion i-a transmis toate actele cerute, inclusiv pașaportul de cetățean al României, în baza căruia a intrat și se afla pe teritoriul Republicii Moldova.

Suplimentar, instanța de apel **a constatat** că în continuare, la 15.10.2010, după verificarea documentelor primite, polițistul Țurcanu Ciprian în comun cu colegul său Țimciuc Alexandr, având scopul împiedicării părăsirii teritoriului Republicii Moldova de către Mutu Ion până la soluționarea cazului cercetat, cu intenția de a limita libertatea persoanei, inclusiv libertatea de circulație, contrar ordinii stabilite, fără întocmirea actelor procesuale corespunzătoare, a luat și păstrat în incinta secției „Nord” a DCCO a DGSO a MAI din str. Hotin 35, mun. Bălți, pașaportul cetățeanului României, Mutu Ion XXXXX, nr. XXXXX, eliberat la XXXXX de instituția abilitată din Vâlcea, act ce constituie un document important al persoanei fizice, în baza căruia Mutu Ion a intrat și se afla pe teritoriul Republicii Moldova.

În sensul dat, instanța de apel **a constatat** că, la solicitările ulterioare din partea lui Mutu Ion și angajatorilor acestuia, făcute polițiștilor Țurcanu Ciprian și Țimciuc Alexandr, de restituire a pașaportului de cetățean român al lui Mutu Ion, aceștia răspundeau că, având acest document, Mutu I. ar putea să se întoarcă în România.

În asemenea condiții, instanța de apel **a constatat** că pașaportul i-a fost restituit lui Mutu Ion abia la 19.11.2010, iar în rezultatul acțiunilor ilegale ale polițiștilor Țurcanu Ciprian și Țimciuc Alexandr, Mutu Ion a fost lipsit de posibilitatea întoarcerii în țara de reședință, suportând cheltuieli considerabile de cazare și aflare pe teritoriul Republicii Moldova.

Instanța de apel **a constatat** că Țimciuc Alexandr, la data de 15.10.2010, aproximativ la ora 21:00, activând conform ordinului MAI nr. XXXXX din XXXXX în calitate de inspector superior al secției „Nord” a Direcției Combatere a Crimei Organizate a DGSO a Departamentului Poliției MAI, împreună cu colegul său de serviciu Țurcanu Ciprian, în urma verificării informației operative, pe traseul Odesa-Brest, la 2 km de mun. Bălți, au oprit și verificat asupra transportării ilegale a bunurilor materiale camionul de model XXXXX, cu n/î XXXXX și semiremorca lui de model XXXXX, cu n/î XXXXX, cu țevi metalice de mărime și diametru mare, la volanul căruia se afla Mutu Ion, care deținea factura fiscală nr. XXXXX din 15.10.2010 privind marfa transportată și, din cauza apariției suspiciunilor referitoare la cantitatea și corespunderea mărfii transportate, mijlocul de transport a fost escortat la secția „Nord” a DCCO a DGSO a MAI din str. Hotin 35, mun. Bălți, unde în baza ordonanței organului de constatare, a fost supus cercetării la fața locului și ridicării. Tot atunci, urmărind limitarea în libertatea de circulație a șoferului sus-indicat, de la ultimul a fost luat actul de identitate - pașaportul cetățeanului României, care este un document de o importanță majoră a persoanei fizice și este deținut de un cetățean străin pe teritoriul Republicii Moldova, comunicându-i că, având acest document, ar putea să se întoarcă în România, care a fost păstrat pînă la 19.11.2010, când a fost restituit.

Constatând fapta imputată inculpaților ca fiind dovedită, instanța de apel, referindu-se la prevederile art. art. 53, 60 alin. (1) lit. a) Cod penal și art. art. 275 pct. 4), 332 alin. (1), 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a considerat necesară încetarea procesului penal în privința lui Țurcanu Ciprian și Țimciuc Alexandr, în baza art. 360 alin. (2) Cod penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către inculpatul Țurcanu Ciprian și de către inculpatul Țimciuc Alexandr, depuse la 05 mai 2017, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea cererilor depuse, recurenții au invocat următoarele:

- instanța de apel neîntemeiat a concluzionat asupra vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal, deducând-o prin simpla citire în instanța de judecată a declarațiilor martorilor și ale părții vătămate și, respectiv, fără a combate motivarea expusă de către prima instanță. Totodată, la reluarea cercetării judecătorești, instanța de apel nu a dispus citarea și audierea părții vătămate Mutu Ion;

- instanța de apel a dat o nouă apreciere materialelor cauzei penale în baza declarațiilor martorilor și ale părții vătămate date în instanța de fond, cu excepția unui singur martor audiat pe viu în instanța de apel;

- instanța de apel a considerat că versiunea inculpaților se combate prin probele administrate, fără a indica care sunt acele probe care, cercetate în ședință, combat declarațiile inculpaților, făcându-se trimitere la înscrisuri citite de procuror, fără a le fi dată o apreciere în genere;

- decizia instanței de apel este ilegală, încalcă drepturile fundamentale ale inculpaților și admite un viciu fundamental, care afectează hotărârea contestată, deoarece la baza condamnării au fost puse probe neverificate și declarațiile martorilor care nu au fost audiați pe viu, în ansamblu procesul penal în privința inculpaților, prin prisma art. 6 CoEDO, fiind inechitabil, cu încălcarea principiului egalității armelor în procesul penal și, în mod corespunzător, a dreptului inculpaților la apărare.

6. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care pledează pentru inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate, pe care le consideră vădit neîntemeiate. Procurorul a menționat că recurenții au invocat comiterea de către instanța de apel a unei erori grave de fapt, care a afectat soluția adoptată, fără a specifica în ce constă eroarea respectivă. Suplimentar, procurorul a considerat că temeiurile invocate de recurenți nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței unei erori de drept, care ar determina necesitatea casării deciziei atacate, deoarece argumentele expuse vizează în exclusivitate problema aprecierii probelor de către instanța de apel, critică care nu poate fi reținută la examinarea cauzei în ordine de recurs, or nu constituie o eroare de drept.

7. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2 lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să îl admită, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și cu menținerea hotărârii primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, prin casarea ei totală sau parțială, atunci când se constată comiterea unei erori de drept care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Colegiul penal reține că instanța de apel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând apelul, urmează să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate în ședința instanței de apel.

Întrucât judecarea apelului constituie o continuare a examinării fondului cauzei, prevederile art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală instituie prerogativa instanței de apel de a da o nouă apreciere probelor administrate în fața primei instanțe.

În acest context, Colegiul penal reține că, în cadrul judecării în apel, se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea,

apreciate în mod diferit), precum și la administrarea oricăror probe noi, iar în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în primă instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus urmează să fie audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

În contextul respectiv, Colegiul penal menționează că instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, urmând să purcedă la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți în cazul contestării unei sentințe de achitare.

În prezența acestor constatări, Colegiul penal lărgit reține relevanța argumentelor invocate de recurenți, prin care s-a susținut omisiunea instanței de apel de a audia pe viu martorii acuzării.

Astfel, în susținerea acestei poziții, Colegiul penal lărgit constată că potrivit materialelor cauzei, instanța de apel a admis demersul procurorului privind reluarea cercetării judecătorești, cu acordarea acestuia a posibilității de a asigura prezența și audierea a 4 martori (f.d. 14, vol. V), ulterior fiind admis demersul procurorului privind citarea martorilor, cu punerea în sarcina acestuia a asigurării prezenței celor domiciliați pe teritoriul Republicii Moldova (Catranji I., Catranji T. și Cravcenco V.) și a prezentării dovezii citării legale a martorilor aflați în România (f.d. 126, vol. V).

Colegiul penal constată că instanța de apel, în urma amânării ședințelor de judecată de multiple ori, inclusiv din motivul neprezentării martorilor solicitați de a fi audiați de către procuror, la examinarea episodului de învinuire a inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal, **l-a audiat pe viu doar pe martorul Sacaliuc I.** (f.d. 137 verso, 138, vol. V), **la solicitarea părții apărării** (f.d. 136, verso, vol. V) și a considerat că declarațiile acestui martor sunt susceptibile de a fundamenta soluția de condamnare a inculpaților.

În contextul respectiv, Colegiul penal constată că instanța de apel, considerând că declarațiile părții vătămate și ale martorilor Catranji I., Catranji T., Cravcenco A. și Anghelescu F. **au valoare probantă suficientă pentru confirmarea învinuirii aduse inculpaților** (f.d. 173, 176, vol. V), **însăși menționând faptul că acestea au fost date în fața primei instanței și au fost suplimentar verificate în ședința instanței de apel, nu s-a conformat prevederilor legale anterior enunțate și în special celor stipulate la art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, potrivit cărora *judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.***

În contextul respectiv, Colegiul penal lărgit menționează că acțiunile procurorului, care au fost îndreptate spre asigurarea prezenței martorilor acuzării și audierii acestora, dar nu au dus la rezultatul scontat, **nu îndreptătesc instanța de apel de a pune la baza condamnării inculpaților, după o sentință de achitare, declarațiile martorilor acuzării date în fața primei instanțe, or prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, anterior enunțate, nu instituie o careva excepție în aplicarea lor.**

Suplimentar, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel, urmând să omită punerea la baza condamnării inculpaților a declarațiilor martorilor acuzării, care nu au fost audiați pe viu, **în contextul menționării aprecierii probelor prin prisma criteriilor legale de relevanță,**

concludență, utilitate, veridicitate și coroborare reciprocă, nu s-a expus asupra constatărilor efectuate de către prima instanță în cadrul examinării episodului de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal, constatări pe care Colegiul penal le consideră relevante.

În sensul dat, Colegiul penal reține pertinenta concluziilor expuse de către prima instanță, referitoare la faptul că scopul infracțiunii nu a fost realizat în cauza deferită judecării, și anume scopul de a limita sau a lipsi persoana de libertate, inclusiv de libertate de circulație. Colegiul penal lărgit consideră că prima instanță just a conchis asupra acestui fapt, reieșind din declarațiile martorului Bostan V., care au fost confirmate și de către martorul Coberoi A., prin care s-a constatat că inculpatul Țurcanu Ciprian, chiar în ziua de 15.10.2010, i-a transmis carabinierului de la post pașaportul părții vătămate, Mutu Ion, ca acesta să-l ajungă și să-i restituie pașaportul.

În susținerea poziției sale privind lipsa laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal, Colegiul penal consideră că prima instanță, la rândul său, just a statuat asupra relevanței faptului că, din momentul reținerii pașaportului părții vătămate Mutu Ion, la 15.10.2010 și până la 05.11.2010, adică momentul depunerii plângerii, acesta nu s-a adresat în nici un mod inculpaților sau administrației autorității unde activau inculpații cu cerința de a-i restitui pașaportul, fapt care la fel a fost confirmat de către martorii Bostan V. și Coberoi A., care au declarat că nu au văzut-o pe partea vătămată niciodată în preajma sediului secției “Nord” a DCCO a DGSO din cadrul MAI.

Totodată, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, **în prezența imposibilității audierii pe viu a martorilor acuzării, audiind pe viu doar pe un singur martor – Sacaliuc I., la solicitarea părții apărării și, după cum s-a menționat, neapreciind declarațiile acestuia în coroborare cu cele ale martorilor Bostan V. și Coberoi A., a omis să aprecieze în mod corespunzător constatările primei instanțe, prin care s-a stabilit că anumite probe au fost administrate cu încălcarea prevederilor procesual-penale relevante, limitându-se doar la invocările apelantului și apreciind corectitudinea acestora, fără a aprecia că: 1) în plângerea depusă de Mutu Ion, la 05.11.2010, care a fost dactilografiată, au fost efectuate inscripții cu stiloul în privința martorului Pcela S., iar partea vătămată, în prima instanță, a declarat faptul că nu a scris plângerea menționată și nu a efectuat careva înscrieri suplimentare în ea; 2) la materialele cauzei au fost anexate două plângeri: una depusă de partea vătămată Mutu Ion și alta de Catranji Tatiana, ambele având conținut identic, formulate în același mod și având adăugiri efectuate cu stiloul, fapt care, în opinia primei instanțe, a împiedicat admiterea lor în calitate de probe.**

Reieșind din circumstanțele constatate, și anume din faptul că instanța de apel a omis să se conformeze rigorilor legale privind audierea pe viu a martorilor acuzării și aprecierea declarațiilor acestora, în prezența unei sentințe de achitare, precum și să combată constatările primei instanțe referitoare la lipsa elementului infracțiunii în cauză, și anume a laturii subiective, pe care instanța de recurs le consideră relevante, Colegiul penal lărgit conchide că temeiul pentru recurs, prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, și-a găsit confirmare la judecarea recursurilor deferite prezentei examinări.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal lărgit consideră necesară admiterea recursurilor ordinare declarate, cu casarea deciziei atacate și menținerea sentinței de achitare în privința lui Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr, deoarece apelul a fost greșit admis.

8. În conformitate cu art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de inculpații Țurcanu Ciprian și Tîmciuc Alexandr, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2017, în cauza penală în privința lui *Țurcanu Ciprian XXXXX* și *Tîmciuc Alexandr XXXXX*, cu menținerea sentinței de achitare în privința acestora, deoarece apelul a fost greșit admis.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 decembrie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Anatolie Țurcan